

Kryptosporidióza

Kryptosporidióza je průjemové onemocnění vyvolané prvokem *Cryptosporidium parvum*. Infekce probíhá buď asymptomaticky, nebo jako krátkodobý průjem, který sám odezní (tzv. *self-limited disease*). Manifestuje se především u **pacientů s AIDS** jako těžký vodnatý průjem.

Vznik onemocnění

Cryptosporidium parvum je kokcidie vyskytující se u zvířat a přenáší se **fekálně-orálně**, např. vodou kontaminovanou **oocystami**. Jedná se tedy o antropozoonózu, ale je možný i přenos z člověka na člověka hlavně při análním pohlavním styku. V tenkém střevě se po ingestci vyvíjejí ve sporozoity, kteří se dále množí. Ve stolici jsou vylučovány odolné infekční oocysty.

Klinický obraz

Inkubační doba je běžně 2–10 dní, po uplynutí této doby vzniká **vodnatý průjem**. Ten může být při těžkém průběhu choleriformní s rychlým vznikem závažné dehydratace. Průjem může doprovázet zvracení, lehká horečka, abdominální křeče, nechut a únava.

Chronický a **život ohrožující průběh** nabírá infekce u pacientů s AIDS. Průjmy u 10% navíc doprovází i sklerotizující cholangitida, pankreatitida, hepatitida a vzácně pneumonie.

Diagnóza

Přímý **mikroskopický průkaz** oocyst ve stolici se provádí Ziehl-Neelsenovým barvením. Prepatentní doba je sedm dní (od infekce po průkaz parazita ve stolici). Oocysty jsou velmi odolné, hynou až po zahřátí >65°C teplou vodou po dobu alespoň 30 minut.

Diferenciální diagnóza zahrnuje:

- bakteriální průjmy a jiné parazitózy,
- malabsorpční syndrom,
- Zollingerův-Ellisonův syndrom,
- Crohnovu nemoc.

Terapie

Kauzální terapie není, u AIDS pacientů je stěžejní dobré nastavení antiretrovirové terapie. U komplikovaných infekcí používáme chemoterapeutika proti toxoplasmóze, ale nemají žádoucí účinek (pyrimetamin, sulfadiazin, spiramycin). Zkouší se též paromomycin a azitromycin (Sumamed).

Symptomatická léčba – rehydratace, antidiarika, inhibitory střevní motility, somatostatin (blok sekrečních bb.), chlorpromazin (blok sekrece chloridů).

Odkazy

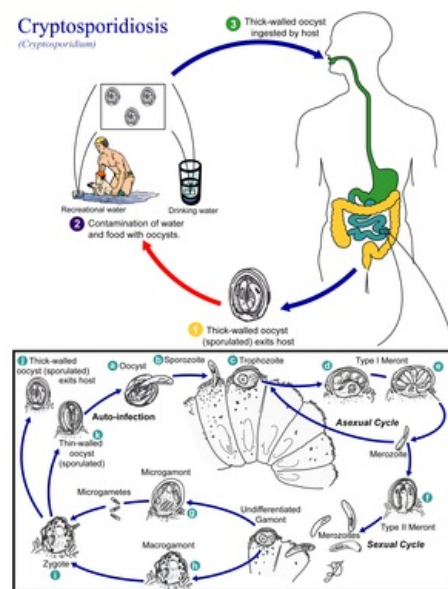
Související články

- Gastrointestinální parazitózy

Zdroj

- BENEŠ, Jiří. *Studijní materiály* [online]. ©2007. [cit. 2009]. <<http://www.jirben.wz.cz/>>.
- GROSS, Uwe. *Kurzlehrbuch Medizinische Mikrobiologie und Infektiologie*. 3. vydání. Georg Thieme Verlag, 2009. 513 s. s. 212. ISBN 9783131416520.

Cryptosporidium parvum	
Conoidasida	
Cryptosporidiae	
	
<i>Cryptosporidium parvum</i>	
Výskyt	Celosvětově, zdrojem jsou zvířata
Onemocnění	<i>imunokompetentní</i> – krátkodobé průjemové onemocnění, enterokolitis; <i>imunokompromitovaní</i> – choleriformní průběh, další orgánové komplikace
Infekční stadium a způsob nákazy	průjemové onemocnění; orofekální nebo pohlavní přenos
Diagnostika	mikroskopický průkaz oocyst ve stolici
Terapie	symptomatická, specificky účinná terapie neznámá
MeSH ID	D016785 (https://www.medvik.cz/bmc/link.do?id=D016785)

Životní cyklus *Cryptosporidium* spp.

